

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyarországra . . .	12 "			Debrecen, Csepő-utca. Telefon 275.
Magyarországra Negyedévre . . .	5 "			
Magyarországra . . .	20 "			

ROSTA.

Sakk a királynak! — bug a Kuruc tárogató hangja.

— Sakk a nemzetnek! — csörömpöli a bécsi elfogultság.

— De talán okosabb lenne most a sakk-táblát félre tenni. Egyik fél se győzött. Sem a hatvanhétnek, sem a negyvennyolcnak nincs többsége a képviselőházban. A választási sakkjáték eredménye tehát: *remis*.

Nem az következik-e ebből, a nemzet ujmtatása szerint, amely ítéletet mondott, hogy tegyük félre mostan a *közjogi* sakk-táblát és majd később, nyugodtabb időben fejezzük be a félbemaradt játszmat.

A nemzeti bátya, a futó, a király — mind ott maradhat a helyén, a hogyan most áll.

És e helyett fogjunk dologhoz! Tavaszodik . . . Jön a szántás vetés ideje. Álljanak össze közül akarattal az összes magyar pártok és alakítsanak ideiglenes szövetséget a közjogi kérdések kizárásával a nemzet jövőjének biztosítására.

Gazdasági, társadalomtudományi, közgazgatási és közművelődési feladatok megoldása erősítheti meg legjobban a magyar nemzetet.

Kérdés, van-e olyan párt, amely nem akarja a nemzetet megerősíteni?

* * *

A nemzeteket egymástól a nyelv különbözteti meg.

Eppen nálunk világos ez az igazság. Nekünk nagyon sok idegen származású jeleltje van, államférfiu, tudós író, szakember, a kik ma nemzetünk jelesei.

Nemzet tehát nyelvéről, nyelve felségjogairól soha le nem mondhat.

De vajjon lemondás-e az, ha ideig-óráig tári a meglevő visszás állapotokat, melyek nyelvének feltétlen jogától — teszem a hadseregben — megfosztják a nemzetet?

Ez nem lemondás!

Es vajjon belenyugvás-e a mondás rettentő igaztalanságába, midőn valaki azt állítja, hogy a magyar nemzet csak addig életképes, a míg a dinasztia világhatalmi erejét támogatja s a nemzet erre gyilkos vihar gyanánt föl nem zudul?

Ez nem belenyugvás!

Amaz a politikai bölcsesség szótlanosság.

Emez pedig a néma tiltakozás, mely lesúlytobb minden háborgásnál.

* * *

A hadügyminiszternek 470 millióskára van égető szüksége. Ausztria nemzetközi viszonylatai a kiegyezés megkötését sürgetik. A király — mint ahogy az óhitű zsidó irtózik a keresztény eledeltől — nem veszi be a 48-as elveket.

De uram fia! milyen olesón meg lehetne ezt a könnyen lobbanó, szép szóért a lelke üdvösségét is feláldozni kész magyar nemzetet meghódítani.

Csak egy királyi parancs jelennek meg, hogy álljon minélelőbb Budapest legszebb terén Kossuth Lajos szobra — és három nap alatt az ország nyomban megszavazná a 470 milliót, a kiegyezés, a közös vámterületet, a német vezényszót, a szigorú hárszabályt és mindazt, ami most nem kell a magyarnak!

Magyarország hitele.

— febr. 7.

A váratlan fordulat hazánkban még a higgadt elméket, a politikai bölcséket is megzavarta s kizökkentett minden megszokott észjárást a régi kerékvágásból.

Általános az a felfogás, hogy a választások eredménye, a függetlenségi párt nagy diadala és a szabadelvű párt halálos kudarcra olyan súlyos helyzetet, olyan válságos bonyodalmat teremtett, a melyből szinte lehetetlennek látszik a kibontakozás.

Mi a magunk részéről az első perctől fogva nem láttuk a veszedelmet akkorának, mint a politikai pártoskodás egyéni ravaszkodásban, a kártyák mesteri keverésében megedzett lovagjai.

És hogy Magyarországot ez az előre nem sejtett alakulás valóban nem sordorta komoly veszedelmek lejtőjére. — ennek az igazságnak megbízható, csaknem hiteles fokmérője: a tőzsde hangulata.

Tudjuk, hogy a politikai eseményekben rejlő viharokat leghamarabb és legbiztosabban az árfolyamok játék-mesterei érzik meg. A tőzsdék piacán nem ritkán egy-egy áhír is oly riadal-

mat kelt, hogy az értékek hirtelen, megdöbentően, néha végzetesen alászállnak vagy felszökkennek.

Nos ezuttal ez a hatás teljesen elmaradt. A tőzsdék jegyzései közt nyomát se leljük a magyarországi képviselő választások viharainak, melyek a mi alkotmányos életrendünket gyökerestől felforgatták

Nemcsak a budapesti, hanem a bécsi, berlini és párizsi tőzsdéken is a magyar értékpapírok változatlanul megmaradtak eddigi árfolyamaikon, sőt némi emelkedést mutatnak.

És a mi még fontosabb, sőt ezt a jelenséget a magyar viszonyokra rendkívül előnyössé is teszik: nemcsak hogy értékeink nem érezték meg a zivatart, hanem a kereskedelmi szakkörök, a tőzsdei jelentések és az ezekből levont közgazdasági következtetések a külföldi sajtóban még külön hangsúlyozzák és kiemelik, hogy Magyarország hitele oly erős, hogy a nagy politikai változás hatása alatt egyáltalán nem rendült meg.

A tőzsdei hangulatok illetékes magyarázói és ismerői, a külföldi világlapok közgazdasági rovatukban csodálkozva sorolják fel a magyarországi eseményeket és kijelentik, hogy a magyar értékek szilárdsága mindenkit meggyőzhetett Magyarország hitelének megerősödéséről.

Pedig — inják ezek a lapok — ki merészelt volna olyasmit még csak álmodni is, hogy magyar nemzeti szellem, a magyar imperiálizmus céltudatos előrenyomulásának hatása alatt bekövetkezzék az a hihetetlen esemény, hogy I. Ferenc József kihallgatáson fogadja Kossuth Lajos fiát és hogy Magyarországnak Ausztriától külön válása, a 48-as függetlenségi pártnak számba vévése s aperszonális unió terve valaha — még pedig ily hamar! — szóba jöhessen.

Ezek a dolgok még csak rövid idővel ezelőtt is Bécsben oly veszedelmek, oly forradalmi színezetűek voltak, melyekre csak újabb Chlopyval, kardcsörtetéssel, katonai kormányzóval feleltek volna.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvostudósok által ajánlott és a legbiztosabb hatású gyógyszer a tüdőbetegségeknél, légszervek veseiktől mint hathatós szer hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emellett elvagyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpvetet és megszűnteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó és emiatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4— kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti ceggel legyenellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

Az alkotmány felfüggesztése, a magyarországi hadállomány haladéktalan fölcserélése idegen ezredekkel, szigorú fejedelmi parancs, az országgyűlés szétkergetése, abszolutisztikus diktatura: ezek voltak a fegyverek, melyeket a bécsi körök készenlétben tartottak, ha a magyar nemzeti szellem moccani merész.

És ime — mily változás Isten rendelése szerint — az ördög megjelent és Bécs azt mondja rá, hogy nem is olyan fekete! És kezdenek számolni a körülményekkel, az új helyzettel, a megváltozott viszonyokkal.

És mindezt az ország hitele rendületlenül állja. Ez nagyobb győzelem minden politikai diadalnál és a nemzetet megerősítheti jövőjébe vetett hitében. És mindenki megnyugodhat. Mert ha válságunk a tőzsdét nem riasztotta meg: Magyarország a poklok kapuit is megfogja dönteni!

Az emberi öntudat ébredése.

február 6.

Ez az év, amely rendkívüli világeseményekkel kezdődött, uglátszik, csodás változásokat hord a méhében. Az új év Port-Arthur kapitulációjával kezdődött, alig ocsudott fel az esemény hatása alól, kitért az orosz forradalom, melyet a despotizmus egyszerűen szocialista munkásmozgalomnak bérharenak akart feltüntetni. Pedig forradalom, melyet a despotizmus egyszerűen szocialista munkásmozgalomnak, bérharenak akart feltüntetni. Pedig a forradalom kitörésének indító oka a tűz, a felébredt emberi öntudat volt. S ez nemesak a munkás osztály nyomorgó soraiban, hanem a középosztályban és a magasabb körökben meg is nyilvánult. Amott éjszakai az örök hó birodalmában, a sötétség vastag jégkérgé alatt kipattant a szabadság első rózsabimbója. Híába fojtotta vérbe a hatalom a rendelkezésére álló eszközökkel: a szuronyal és sor-tüzzel a megnyilatkozó emberi öntudatot, az

nem mulik ki lassu haldoklással, hanem az áldozatok kiömlött véréből megerősödve, elementáris erővel fog kitörni. A despotizmus csalódott, Azt vélte, hogy a katonai zubbony alatt nincsen husból és vérből való ember hanem lelketlen gép, amelyet egy intéssel lehet mozgatni és felhasználni minden aljasságra. A jogok eltiprásába belejászott, mint nem várt disszonancia a katonák renitenciája. A katonák is tudja immár, hogy "ő ember és nem lelketlen eszköz. Megtagadja az engedelmisséget az eddig mindenható cári hatalomnak. És ez a cári hatalom végső fényének kialvását jelenti.

A polgárok forradalmát látszólag elnyomták. De csak látszólag. Egész Oroszország egy forrongó katlan, amelyben az elnyomatás keserve, a letiprás isszonyatosságainak zokogó visszhangja, a nyomor átka és a szabadság vágyának szenvedélyei siteregnek. A katonaság forrong, a nép pártjára áll, és átkozza a cárt. A parancsszóra nem lép a nép közé, vagy pedig a levegőbe süti el fegyverét. Egy esetleges katonai forradalom van készülöben, isszonyatosságairól Carlyle, a francia forradalom lángeszű költő történetirója ezeket mondja:

Az általános társadalmi szétbomlásban és forradalomban a legmélyebb és legszörnyesebb a katonai forradalom. A fegyelmet a csodák egy nemének nevezzük: s valóban nem csodálatos-e, hogyan mozgat egy ember százazereket, melyeknek egyede külön-külön, úgy lehet, nem szereti őt, s magában nem is fél tőle: s mégis engedelmeskedni kénytelen neki, kénytelen ide menni, oda menni, elindulni és megállni, ölni, sőt megölni magát, mintha csak a végzet szólott volna: s a parancsszó csaknem szószereint értelemben büvszóvá lesz. De ha ezt a büvszót egyszer elfelejtik, s annak varázsa meg van törve? A buzgó, szolgáló szellemek légiói akkor rád támadnak, mint fenyegető ördögök: a jól berendezett szabad színpad alvilági lények dulakodó színhelyévé lesz, s a boldogtalan varázslót darabokra tépik. A katonai zavargók abban különböznek egyéb zavargóktól, hogy puska van ke-

zükben és halál lebeg a fejük felett, mert halál az engedetlenség büntetése és ők engedetlenkedtek. S ha már most minden tömeg-felkelés tulajdonképpen örültség: képzeljük el, hogy mi lesz egy katonai fölkelés, a kötelességek és büntetések összeütközésével, hányódva a düh és lelkiismeret-mardaság közt, s a böszült pillanatokra töltött fegyverrel kezükben. Csodálatos osztálya a halandóknak ezek a szegény bérelt gyilkosok. Megesküdtek, hogy gépek lesznek s mindamelllett mégis emberek.

Ime a katonák is husból és vérből való emberek, élő öntudattal. Az orosz katonák felismerték mindezt. És ez nagyobb hatalom, mint a cár, mert az ő mindenhatóságát is felülmulja. A katonaságot a népnél is keményebben sanyargatták. A zugolódást elnyomta ugyan egy-egy kancsukaütés, de a vér, a bajtársak vére, amely elfolyt és folyik Keleten az áldatlan háboruban, az övéiknek nyomor kiáltása és velőtrázó panasza bosszuért kiáltott. A bosszunak ily fajta kiáltása jobban fáj, mint az önön testen elszennvedett bántalom.

A katonák gyujtogatnak, fegyvertárat, löpőgyárat fosztogatnak ki, fegyverkeznek, halált ordítanak a cárra, halálra keresik a tiszteket, sanyargatóikat és a forrongó nép közé állanak. Ez már a tökéletes forradalom, amelynek nem lehet gátat vetni, amely dübörögve, megrázkódtatva a földet, haragos morajlással söpör végig az autokrácián, mint a viharzó Ocean. És ez nem áll meg, mert emberi hatalom gyöngye az útjába állani. Itt az örök emberi jog követeli a maga igazát.

Az orosz agyag kolosszus fölött megkondult a lélekharang. A régi rendszer elbukik. S ezt a bukást nem tartóztatja fel sem Gorkijnak, sem a többi szabadság-prófétáknak megrendszabályozása; nem állja útját az ártatlanoknak patakokban ömlő vére; a hörtönök tele zsufolása: mert Oroszországban az emberi öntudat ébredt fel s e feltámadás száguldó fergeteg, melynek útjában a cárok trónja csak egy hópehely.

K.

Él-e Kossuth Lajos?

Él-e Kossuth Lajos?
Vagy régóta halott?
Ha él: magyar nemzet,
A te diadalod.
Mert a neve az örök
Életet jelenti,
Amit el nem vehet
Tőled soha senki.

Ha él a szivedben,
Ereid véreben:
Szabad leszel egykor,
Mint az voltál régen.
Tavasza a tél jegét
Még mindig elverte:
Főlszabadit, meglásd,
Kossuth Lajos lelke!

Kossuth: ez az eszme;
Kossuth: a jövődő,
Nemzeti hatalmat
Csodásan teremtő:
Kossuth: a szabadság;
Ha összeforrt véled:
Hűséged jutalma
Dicsőséges élet.

De ha Kossuth meghalt,
Régen elporladott:
Hütlén magyar nemzet,
A te gyalázatod.
Szégyened és átkod,
Ha őt elfeledted;
Soha el nem oszlik
A boru feletted.

Szürke szolgaságban
Tengődöl halálig;
Még a sóhajlás is
Ostoroddá válik.
Utálatot aratsz
Kinos verejtékkel;
Az önvád tüzeben
Békód sohsem ég el.

Élhetsz megalázva
Akár ezer évet:
Lelked el nem éri
A menyeyi révet.
Ha meg elmulsz majd a
Nemzetek sorából:
Még az anyaföld is
Kitaszit magából!

Rudnyánszky Gyula.

Lányok és menyecskék.

Farsang idején nagyon aktuális ez a téma: leányok és menyecskék. És nem lehet eléggé megvilágítani minden oldaláról azt a jelentős fordulatot, amikor és ahonnan a leányokból menyecskék lesznek. Annyi bizonyos, hogy azok az idők eltűntek már, hogy a leányok tizenhétéves ifjúságuk himporos zománcában követik a szerelmesüket az oltár, illetőleg az anyakönyvvezető elé. Egyáltalán a házasság és a szerelem mintha már egészen megszűnt volna egymást fedő fogalom lenni. Mostanában nem is azért viszik a leányt báiba, hogy ott a maga bájosságával, egyéni varázssal bilincselje le magának egyik táncosát az egész életre, hanem elviszik csak úgy szokásból, ép úgy, mint a hogy elviszik zsorra, családi vacsorákra, családi estélyekre: hadd mulasson, hadd táncoljon! — mondogatják.

A házasság — az komoly dolog. Ideje van tehát, hogy akkor kerüljön rá a sor, amikor a leányos élvezetek kelyhe már fenéki van ürítve. Husz éven alul ritka leányt adnak ma férjhez. A szalónok, zsurok körülrajongott szépségei között mindennapi a váltóképes, más szóval: nagykoru hajadon. Sokan úgy beszélnek a bájról és más ilyesféle férjvadászatra alkalmas helyről, hogy a csipős nyelvek szoktak róla beszélni: gunyos lenézéssel. A nagy szerelmek ideje is korábbi időre tolódott. Amikor még a régi

A nagy válság.

— febr. 7.

Azt a hirt, hogy a király még ezen a héten Budapestre jön, hivatalosan eddig nem erősítették meg. Bécsben pedig ez idő szerint a király utazásáról semmiféle intézkedés nem történt.

Budapesten Andrássy Gyula gróf folytatta látogatásait és valószínűleg ma este, legkésőbb holnap reggel Bécsbe utazik, hogy a királynak jelentést tegyen.

Az a híresztelés, hogy Bánffy Dezső báró és pártja kilép az ellenzéki szövetségből teljesen alaptalan.

A szabadelvű párt belső forrongása egyre tart és alighanem esütörtökön bekövetkezik a szakadás.

Ime ezek a legújabb események dióhéjban, melyekről részletesen a következőkben vagyunk híradással.

Andrássy Gyula tárgyalásai.

Andrássy Gyula gróf tegnap délután újra fölkereste Podmaniczky Frigyes bárót, mint a szabadelvű párt elnökét, akitől arról kért felvilágosítást, hogy ez idő szerint a szabadelvű párt képviselőiben kívül vagy kikkel folytathat megbeszéléseket?

E látogatás után Andrássy Hódossy Imrét kereste föl, akivel hosszasan tanácskozott.

Majd a Nemzeti Kaszinóban Széll Kálmánnal, Apponyi Albert gróffal és több disszidenssel, köztük Darányival, Wlassicsal tanácskozott.

Délután újból meglátogatta Kossuth Ferencet, kinek lakásán másfél óra hosszat folytatott tárgyalásokat, miközben odahívták Apponyi Albert grófot is.

Mindezek a tárgyalások oly diskrecióval folynak, hogy a megbeszélések irányáról és eredményéről semmi sem szivárogtat ki; ennél fogva mindaz, amit híresztelnek, csak üres találgatás.

Andrássy Gyula gróf a mai napon va-

lószerűleg befejezi a tanácskozásokat és vagy ma este, vagy szerdán reggel Bécsbe utazik, hogy beszámoljon a királynak küldetése eredményéről.

A király utazása.

Bécsből jelentik nekünk, hogy az udvarnál a király Budapestre utazásáról eddig még semmiféle intézkedés nem történt.

A király bevárja Andrássy jelentését és csak azután ad utasítást az elutazásra nézve.

Annyi azonban bizonyos, hogy a király ha szükségessé válik más államférfiak kihallgatása, haladéktalanul Budapestre megy mert a válságot itt akarja elintézni.

Udvari körökben az a felfogás, hogy a király nem kívánja az ügyek halogatását, sőt a leghatározottabban siettetni szeretné a kibontakozást, mert alkotmányos érzelte, de az ország jól felfogott érdeke is megköveteli, hogy a bizonytalanság mielőbb véget érjen.

A király kívánsága az, hogy az országgyűlés megnyitása a megjelölt időben megtörténjék.

A szövetséget ellenzék.

A szövetséget ellenzék vezérlő bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor tartotta a választások óta első értekezletét.

Jelen voltak: Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Bánffy Dezső báró, Zichy Aladár gróf, Szederkényi Nándor, Barabás Béla, Ugron Gábor, Holló Lajos, Sággy Gyula, Gulner Gyula, Hoek János, Polónyi Géza, Tóth János, Eötvös Károly, Justh Gyula, Vázsonyi Vilmos, Rakovszky István és Batthyányi Tivadar gróf.

Hivatalosan erről az értekezletről a következő jelentést adták ki:

A szövetséget ellenzék vezérlő bizottsága febr. 6-án d. e. 10 órakor ülést tartott, melyen Kossuth Ferenc elnökölt. Üdvözölte a bizottság tagjait és örömmel adott kifejezést a szövetséget ellenzék diadala fölött, melyet a választásokon elért. Zichy Aladár gróf a szó-

vetkezett ellenzék tagjai nevében köszönetet mondott Kossuth Ferenc elnöknek a választások pártatlan, buzgósággal, tapintattal, lojalitással eszközölt vezetéséért. Ezután Kossuth Ferenc kiemelve, hogy azok a célok, melyeknek biztosítása végett az ellenzéki pártok szövetséget kötöttek, a választások kedvező eredménye dacára még mindig támaszkodnak annak kitéve, azt indítványozta hogy az ellenzéki pártok szövetsége továbbra is fentartassék. Bánffy Dezső báró és Zichy Aladár gróf hozzájáruló kijelentései után a vezérlő bizottság az elnök indítványához, a szövetség fentartásához egyhangulag hozzájárult.

Értesülésünk szerint a bizottság ezután foglalkozott Andrássy Gyula gróf előterjesztéseivel is és azt határozta, hogy Andrássyval a tárgyalásokat folytatja. Ezek a tárgyalások Kossuth Ferenc lakásán meg is történtek.

Ugyancsak a bizottság ülésén Bánffy Dezső báró a leghatározottabban kijelentette, hogy egy piltaratig sem gondolt arra, hogy az ellenzéki szövetségből kilépjen. Ez csak alaptalan, rosszakaratu híresztelés, melytől ő távol áll. Az újpárt mindvégig benne marad az ellenzéki szövetségben.

Az ellenzék többsége.

Az ellenzéki szövetség hivatalos határozata alapján a pártok számarányából a következő eredmény állapítható meg.

A 413 kerületből 14-ben pótválasztás lesz. Ezek közül azonban három helyen már egyedül áll a függetlenségi jelölt, tehát a 399 megválasztott képviselőhöz ezeket is hozzászámítva a szövetséget ellenzék tagjai:

függetlenségi	— — — —	168.
újpárti	— — — —	13
néppárti	— — — —	24
demokrata	— — — —	2

207

Ez tehát már a disszidensek nélkül is a 413 képviselőből álló Házban általános többség.

Ha az ellenzék 207 tagjához még hozzá vesszük a 26 disszidenszt és a 8 pártönkivült beszámítjuk továbbá, hogy a bizonytalan eredményü 11 pótválasztáson még legalább 4 ellenzéki okvetlenül győz, akkor a szövetséget ellenzék száma a disszidensekkel együtt 245 lesz. Tehát 245 ellenzékiel szemben csak 158 szabadelvű párti és 10 nemzetiségi képviselő fog állani.

NAPI HIREK.

Pótválasztási napló.

Február 10. Szentendre. Fülöpszállás.

Február 10. Kisbeccskerek.

Február 11. Pancsova. Kisjenő.

Február 14. Budapest IX. Edelény. Szegvár.

Február 16. Bihar. Szilgyeseh. Békésaba.

A városi nagy kölcsön.

— febr. 7.

A múlt hetekben megirtuk, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a városi közgyűlés ama határozatát, mely szerint 17 millió koronás kölcsönt vesz igénybe a város az osztrák-magyar banktól.

leányok a viaszbaúikkal játszadoztak, arra az időre esik ma a szerelmesdi játék kora. Az eladó hajadonok többnyire okosok s nem esnek kétségbe az idők mulásán. Sőt mentül inkább túlhaladják a huszadik évüket, annál okosabb szemmel néznek a jövőre s ugyszólvén hozzáokosodnak a szülők okosságához, kik megfontoltan, hideg észszel keresik ki számukra azt, ki boldogítsa majd őket egész életükre.

Nagyon, nagyon megokosodtak ma a leányok és az eszük hideg, világító sugarai szinte megfagyasztják a régi jó romantika érzékeny kék virágát. Nem nagyon sietnek és álmaik — ha ugyan vannak még álmaik — nem déleceg sziveket törő hőst varázsolnak elébük. Így van azután, hogy csöppet sem boldogtalanok, amikor az ábrándos regényhős helyett eljön a komoly, meglett, jó módu üzletember, aki nem sopánkodik, nem szaval, nem érzeleg, de akinek nem azért kell a hozomány, hogy a maga adóságaitól szabaduljon, hanem szépen kamatoztatni s finánciális tapintattal tudja jó papirokba befektetni az asszonyka pénzét s így révén aztán teremt nyugalmas, jelleltel bélelt családi otthont.

Persze egyszer-másszor azután megcsik, hogy ebben a puha, kényelmes családi fészekben felütik fejüket az elkésztett vágyak, az őszidei sóvárgások. És bekövetkeznek pillanatok, amikor úgy érzik, hogy még sem ez az igazi boldogság.

Kell valami olyan üdvösségnek is lennie a mi edesebb reszketésbe vibrálja a szívüket, valami olyanoknak, amiről az első regény olvasásánál ábrándoztak s a miről azután később a nagy bölcseségük, okosságuk mellett megfeledeztek. Bizony manapság a leányok, vagy olyankor ábrándozók, a mikor még nem számítanak, vagy amikor a kegyetlen társadalmi erkölcs szerint már nem volna szabad az érzelmeikkel számolniok.

Ezek azok a szomoru okos házasságok, melyek a maguk csupa esőndes, nyugalmas jólétükkel annyi lelki kint és szenvedést teremnek.

Bár térnének vissza az idők, a mikor még az első vágyak és sóvárgások kora egybeesett a leányság hamvas éveivel. — A mikor a leányok még nem voltak oly okosok, oly fásultak s a mikor a házasságuk elé vágyakkal néznek s e vágyak teljesülését a házasságban meg is találták.

Ma már a vágyak türelmetlensége nem üzi, hajtja őket a szerelmesük karjába, ma már a leányok a bölcs megfontoltság lassu járásával járnak és a huszonyoloz esztendő kisasszony se tart tőle, hogy vén leánynak nevezik. Csakugyan ma már ninesenek — leányok, de az a baj, hogy ninesenek — fiatal leányok sem. És hogy ez mit jelent, ezt csak asszonykorukban tudják meg.

A belügyminiszter jóváhagyása most már időszerűvé tette a kölesönnel való bővebb foglalkozást. A közgyűlés szeme előtt annak idején, amikor a nagy kölesönt megszavazta, legelőször is az lebegett, hogy megmeneküljön a város közönsége a 8 milliós adósságtól, melynek kedvezőtlen feltételei nyomasztólag hatottak a házi pénztárra.

Az új kölesön 46 évi törlesztésre van beosztva. Együtt fizeti a város a tőketörlesztést a kamatokkal. Az osztrák-magyar bank a megszavazott 17 millió koronát nem fizeti ki egy összegben a városnak, hanem részletekben, a szükséges kiadások fedezése ugyanezeken a városra, mely ez által fölösleges kamatok fizetésétől menekül meg, mert a 4 és fél százalékos kamatot csupán a tényleg felhasznált összegek után fizeti, attól az időtől kezdve, amikor az egyes összegek tényleg birtokába jutnak.

A városi tanács a nagy kölesön felhasználását és annak hova fordítását három csoportba osztotta. Legelőször is, a már fentebb említett nyomasztó 8 milliós kölesönt fogják konvertálni. Ez már magában véve is nagy előny, mert annak idején, amikor a város rászorult ezen összegre, magasabb volt a kamatláb és az annuitás üdvös intézménye még nem volt szokásban a bankoknál. Így esett meg, hogy kamat fejében negyedévenként a város temérdek pénzt fizetett, míg a tőkéből alig fizetett valamit. A mostani annuitás kölesön előnye a kisebb kamatlábon kívül még az, hogy a tőke törlesztésben a kamat fizetés is benn foglalatik. A második csoport programjába tartozik az egyházi segély kiutalása, a bábaképző intézet felépítése és berendezése, a gazdasági ismétlő iskola fenntartása, a katonai csapat kórház létesítése, közművelődési palota céljaira a Hatvan utcai Csokonai ház megvétele, felépítése és berendezése, azonkívül még néhány közhasznú intézmény létesítése és fenntartása. Ezen célokra körülbelül két és fél millió koronát irányoztak elő.

A harmadik csoportban az első helyet a város esaternázása és vízvezetéke foglalja el. Ez már annyira égető közszükséglet mely tovább nem tűr halasztást.

A esaternázási és vízvezetéki szabályzatot a mérnöki hivatal már régen elkészítette és be is mutatta az erre a célra alakult bizottságnak, mely letárgyalta a szabályzatot és néhány javítás után el is fogadta. Az ügy már annyira előhaladt, hogy a városi tanács már legközelebb a közgyűlés elé viszi.

Erre a célra a nagy kölesönből 3 millió koronát irányoztak elő.

Ebbe a csoportba osztották azoknak az intézményeknek megvalósítását, vagy javítását is, melyekről még eddig vagy nem, vagy nagyon kevés szó esett. Így a villamos villágítás, a helyi vasut megváltása stb. stb.

A városi tanács nagyon szép tervet dolgozott ki a nagy kölesön hova fordítására, mégis nagyon ajánlatos, ha az illető tényezők, kiknek kezében a város közönségének érdeke van letéve, szigorúan öröködjek, hogy ez a munkaterv valóra is váljon.

— **Branyiszkó.** A dicsőséges szabadságharc egyik legesodásabb diadalmas ütkö-

zetének, a branyiszkói csatának vasárnap február 5-én volt ötvenhatodik évfordulója. Ez a csata egyike volt a szabadságharcunk legfényesebb hadi tetteinek. Görgey serege 1849. február 1-én ért a Szepességbe. Itt osztrák hadosztály táborozott, mely február 3-ikának éjjelén kísérletet tett, hogy a magyarokat Iglón meglepje. Miután visszaverték Kieseletter őrnagy, egyesülve a Kassa felől Schlick által előre küldött gróf Deym féle hadosztályval, a branyiszkói hegyet szállotta meg, melyen át vezet a Szepest Sárossal összekötő keskeny szoros. Ez állás ostromlására küldte Görgey Guyon tábornokot a leggyöngébb zászólóival. — Maga ezalatt Iglón mulatott és várta a csatáról jövő tudósítást. — Guyon február 5-én déltájban kezdte a támadást. Az ellenség tüze előtt csapatai több ízben meghátráltak, míg végre Guyon maga állott a 33-ik zólyomi zászólójá elére s azt mesébe illő hősiességgel diadalra vezette. Éjjelig az ellenséget 23 erős állásból verték ki s reggel nyitva állott az ut Eperjesig. A győztes zászólój új zászlót kapott e felirattal: branyiszkói győzelem.

— **A kereskedelmi és iparkamara ipari szakosztálya.** Serli Edé alelnök elnöklete alatt tartotta ülését, melyen folyó hó 9-iki közgyűlésén tárgyalandó ipari ügyek kerültek előkészítő tárgyalás alá. A bizottság egyebek között H.-Böszörmény és Szolnok városok kéményseprői kerületekre történt osztása alkalmából beadott panaszos ügyek tárgyában a két kerületre osztás jóváhagyó véleményezését fogja javasolni a közgyűlésnek H.-Szoboszló, Kapnikbánya, Dömbrád, H.-Sámsón, Bessenszög községek vásártartás iránti kérelmei ügyében is megállapította javaslatát, melyet a közgyűlés elő terjesztend. Azután az iparosok és kereskedőknek az adókövető bizottságokba a törvény értelmében őket megillető arányban bevonása kérdését tárgyalta az osztály és ez értelemben a pénzügyminiszterhez felterjesztés intézését tartja szükségesnek. Tárgyaltattott egyik beregszászi gyár önálló vállalati betegsegélyző pénztár engedélyezési ügye, továbbá három szabolcsmegyei község kérelme, melyben a náluk túlságosan feleslegessé vált husáraknak hatósági szabályozását kérik, ez ügyben a véleményt kérő szabolcsmegyei alispánnak adott a kamara részletesen tájékoztató véleményét. Több iparjogi és ipari közigazgatási kérdésben hatóságok részére adott vélemény jelenített végül be.

— **A bihari pótválasztás.** Biharvármegye bihari kerületében a pótválasztást Rigó Ferenc függetlenségi, és dr. Tóth László szabadelvű párti közt február 16-ikára tűzték ki. Most dr. Tóth László visszalépett ennél fogva a pótválasztáson Rigó Ferenc függetlenségét egyhangulag megválasztott képviselővé fogják kikiáltani.

— **Csokonai emlékűnnep.** Az országos Csokonai ünnep elmaradt ugyan de azért a költő szülővárosában egyre-másra gyűjtögetják a kegyelet mecseit. Vasárnap délelőtt a főreáliskola ünnepelt. De kevés, ha azt mondjuk, hogy csak az iskola ünnepelt, mert oly díszes s nagyszámu közönség töltötte meg az iskola pompásan s izlésesen feldíszített tornatermét, hogy a közönség díszére válhatott volna egy nagyszabásu ünnepségnek is. A tihanyi ekhó örökszép dalmála zendült föl nyitányul az ifjusági énekar ajkán. Utánna Kardos Albert tanár Csokonainak egyik lelelkesebb és legalaposabb ismerője nyitotta meg az ünnepélyt. Berger Béla művészi s a közönséges szavalatokat jóval fölülmuló szavalata után Lökodi József adta elő szabatos kísérettel sok érzéssel s közvetlenséggel Lavotta első szerelmét. Majd Spitzer Sándor tanulmányra valló ünnepi beszédét hallottuk. Ezután Petrigalla

Péter A lélek halhatatlanságáról címen olvasott föl értekezést. Vajda Jenő pedig a Béka egérharc humoros költeményből egy részletet szavalt el. Mindenki jól mulatott a sikerült szavalaton. Végül az ifjusági zenekar magyar darabokat adott elő nagy hatással. Méltó volt az egész ifjusághoz az ünnep mert ha valakinek egy a debreceni fiataliságnak kötelessége első sorban, hogy Debrecen nagy szülőttét méltó módon ünnepelje és szívébe zárja.

— **A Szent-Erzsébet-egyesület e hó 8-án** — szerdán — d. u. három órakor a Svetits intézetben választmányi ülést tart, melyre a választm. tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Szabók szakosztályi ülése.** A szabó szakosztálynak tegnap délben rendkívül viharos ülése volt az ipartestület tanács-termében. A gyűlés tárgya az előjárásági tagok jelölése volt. A szabó szakosztálynak ezideig Tóth Kálmán ipartestületi elnök volt a rendes előjárásági tagja, akinek újból való megváltását a jelenlévő tagok egy része elleneztek. Szavazásokra kerülvén a sor, Tóth Kálmánt az ellenjelölttel szemben szótöbbséggel került a sor. A gyűlésen, még néhányan Tóth Kálmán elnöki működése ellen is kikelték, de rövidesen leintették őket.

— **Felhívás.** Oláh Károly tanácsnok a Csiky-ünnep rendező bizottságának elnöke arra kéri a gyűjtő iv tulajdonosokat, hogy a gyűjtött pénzt és ivet legkésőbb péntek délig nála letenni sziveskedjenek.

— **Id. Boczkó Sámuel halála.** E hó 4-én éjjel 12 órakor életének 85-ik évében hosszas szenvedés utau meghalt Id. Boczkó Sámuel, néhai Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány édes apja. Id. Boczkó Sámuel felvidéki régi nemes család sarja volt. Jolsvárról Gömör megyéből származott Debrecenbe. Hajdan kereskedő volt, azonban már régen visszavonultan él. Temetése tegnap délután ment végbe az ágostai evangélikus egyház szertartása szerint. Holttestét a Hatvan utcai sírkertben helyezték örök nyugalomra.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A város közigazgatási bizottsága tegnap délután 3 órakor Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Bészler Károly árvaszéki elnök, Sárváry Gyula tiszti főorvos, Dr. Galánffy János ügyész, Dr. Magoss György tiszti főügyész, Latinovics Mihály állami főmérnök, Csányi Viktor tanfelügyelő, Eisenmann Oszkár h. pénzügyigazgató, Csóka Sámuel tanácsnok, Dr. Tüdös János, Dr. Fejér Ferenc, Rickl Antal, Márk Endre és Juhász Ignác bizottsági tagok.

— **A Csokonai színjáték előadása** alkalmával felülfizettek: K. J. 4 koronát: Dicsőfi József, Jánosi Zoltán, Aezél Géza, Debreceni Jenő 2—2 koronát, Dr. Magoss György, Körner Adolf, Oláh Károly, Szabó Kálmán, Király Gyula, Csóka Sámuel, Dr. Varga Elemér, Bészler Károly, Márk Endre, Komlóssy Arthur 1—1 koronát. Köszönettel nyugtazza a jótékony cél érdekében tett áldozatokat a rendezőség.

— **Mit mond az irás?** Egy jólelkű pap a napokban bibliamagyarzatot tartott a híveinek.

— A pálinka a legnagyobb ellenségték, hivedim! — mondá a többek közt.

Nagy István Gergely tehetős gazda közbeszólt:

— Jó, jó, de az irás azt tanítja, hogy szerszük ellenségeinket is.

— De azt nem tanítja, hogy — le is nyeljétek!

— **Egészségügy a mult hóban.** Az elmúlt január hóban az egészségügyi állapot nagyon kedvezőtlen volt. A heves ragályos

betegségek közül főorvosi jelentés szerint az influenza volt a leggyakoribb, amely sokszor halállal végződött. Vörhenyben 9, ronesoló toroklobban 2 haláleset fordult elő. Az óvók e miatt zárva is maradtak. A kórházban volt január 1-én 279, felvételt január hóban 454, elbocsátott 352, meghalt 28, maradt 353, 208 férfi és 145 nő. 1-ső kerületi orvosok 204 fekvő és 605 járó beteget gyógykezelték.

— **Debrecen katonái.** A polgármesteri jelentés szerint a múlt hónapban Debrecenben a katonai létszám a következő volt: Közös 149 ember, 621 ló, honvéd 875 ember 449 ló. Beszállásoltak 6 törzstisztet és 15 tisztet. A lakosságnál elszállásoltak 200 embert a 70. gyalogezredből; a salétrom utcai lakotanyában 150 huszárt és 150 lovat.

— **Népesedés.** A múlt hónapban született: ev. ref. 174, r. kath. 32, g. kath. 5, gör. keleti 1, zsidó 19, összesen 231, 113 fiú és 118 leány. Az új születettek 15% törvénytelen. Meghaltak: ev. ref. 168, ág. ev. 1, r. kath. 35, g. kath. 7, zsidó 18. A szaporodás 2. Házasságok kötött ev. ref. 5, r. kath. 3, g. kath. 1, zsidó 4, vegyes pár 8.

— **Az ovodák megnyitása.** A télen át uralkodott fertőző gyermekbetegségek miatt a múlt év november végén Dr. Sár-vary Gyula tisztí főorvos előterjesztésére, Kovács József polgármester elrendelte az összes ovodák bezárását. A gyermekbetegségek a főorvos jelentése szerint már teljesen megszűntek, a polgármester hatályon kívül helyezte fennelt jelzett rendeletét s így az ovodák tegnap i-mét megnyitottak.

— **Kettős gyász a Dankó családban.** Tegnap délelőtt temették Dankó Mihály temetkezési vállalkozót és ugyanakkor, amikor az apa holtteste felett megemendült a temetésre hívó harangszó; kiszzenvedett a kórház egyik kórtermében a fia: Dankó Pál. Most kettős a gyász a Dankó családban, mely iránt az egész városban osztatlan a részvétel.

— **Kereskedő ifjak táncestélye.** Elénk mozgalom mutatkozik a közönség körében a Kereskedő ifjak február 11-én tartandó táncestélye iránt. S nem is csoda. 120 tagu vigalmi bizottság mindent elkövet, hogy az estély erkölcsi sikere minél jobban biztosítva legyen, a közönség tájékozása céljából közöljük, hogy nem szándékoznak fényes s nagyszabású pazar bált vagy hasonlót rendezni, hanem szolid, teljesen házi jellegű mulatságon fáradoznak, melynek sikere már is biztos. — Ameghívók már elküldtek. Ha mégis valaki nem kapta volna meg s reá igényt tart, sziveskedjék a József kir. here. utcai helyiségbe vagy Thaisz Arthur társ háznagyhoz. (Pongrác-cég) fordulni.

— **Miért nem ilka a Cézár?** A gyermekek ártatlan megjegyzései sokszor fakasztják élénk derűtségre a felnőtteket. Ez is olyan gyermektörténet, melyet a Bikában egy apa mesélt el boldog mosolylyal.

— Egy kis kutyát lát az utcán.

— Jaj, de kedves! Papa, mond, a mi Cézárunknak miért nincs ilyen kis fia?

— Hát... hát... mert Cézárnak hívják!

— felelé a sarokba szorított papa.

— Látod, papa! Ugy-e mondtam, hogy a Cézár csunya név: Miért nem neveztük el inkább Ilkának — mint én akartam!

— **Szombathy János temetése.** Ma délután 4 órakor lesz Szombathy János rendőrfogalmazó temetése, aki a rendőrségnél

rendőrbírói tisztséget töltött be életében. A mindenki által tisztelt és szeretett mindig kedélyes, vidám, tréfás ember végtisztességén jelen lesz a rendőrség teljes tisztikara. Továbbá a főkapitány intézkedése folytán Mihályi rendőrfelügyelő vezetése alatt kivonul a temetésre egy rendőrszakasz, a városi díszőrséggel együtt és a városházára kitűzik a gyászlobogót. A rendőrség szövetkezeti pénztárából az ugynevezett koszorualapból 100 koronát adományozott az elhunyt özvegyének.

— **A Debreceni Első Takarékpénztár pénzügyi tervei.** A debreceni első takarékpénztár nevéhez és régi múltjához méltó nagyszabású műveletek keresztülvitelében állapodott meg e héten tartott üléseiben. — Üzletágainak fokozatos fejlesztését tartván szemelőtt, városunk egyik nagy hiányán óhajt segíteni az által, hogy önállóan, a saját erejéből piacunkon Bank és váltó üzletet alapít. E bank és váltóház hivatva lesz az összes bankszerű üzletkörök kultiválása által Debrecen és környéke értékpapír-in-kassza, sorsjegy és minden idevágó pénzügyi műveleteit ellátni, illetőleg e téren a fővárosi és külföldi közvetítés költséges igénybevételét feleslegessé tenni.

Másik nagyszabású terve saját részvénytőkájének felemelése. Ezen intézet 59 évi fennállása után jelenleg 1.200.000 korona alaptőkével s 2.580.000 korona tartalékkal rendelkezik. A jelenlegi 1200 drb 1000 korona névértékű részvényeit most 2400 darab 500 koronás darabra változtatja s újabb kibocsátás által részvényeseinek 1600 drb 500 koronás részvényt bocsát aláírásra és pedig oly kibocsátási ár mellett, a mely a részvényesek elővételi jogát igen értékesé teszi. Ezen nagyszabású kibocsátási művelet által a Debreceni első takarékpénztár alaptőkéje 2.000.000 koronára, tartalékai pedig csaknem ötmillió koronára emelkednek, minek folytán városunknak ezen régi híru pénzügyi intézete, mely az országnak is jelentékeny pénzügyi faktorává nőtte ki magát, a vidéki pénzügyi intézetek leghatalmasabbjai között is első helyet biztosít magának.

Az üzlet belső kezelésénél s üzletkörének szélesebb alapokra fektetése tekintetében is igen messzemenő tervei vannak az igazgatóságnak, melyek kellő időben nyilvánosságra fognak hozni.

A Debreceni első takarékpénztár igazgatósága a most jelze t transzakadokat már a közel jövőben közhírré teszi s hisszük, hogy nagyszabású, életrevaló tervei ugy a részvényesek körében, mint piacunkon és vidékünkön a legkedvezőbb fogadtatásra találhatnak.

— **Felülfizetések.** A Polgári-Kör által január 29-én a Bika dísztermében tartott jótékonycélu táncmulatság alkalmával: felülfizettek: Csóka Sámuel bálelnök és Vese Imre körelnök 14—14 koronát, — Szabó Kálmán képviselő 10 koronát, — Szatmári Mihály és Varga Imre 6—6 koronát, — Szabó Kálmán tanácsnok 5 koronát, Czeglédi Gy. alelnök, Móriéz, Ferenc, Kertész István, Biczó Gy., Dávid Sándor és Horváth Tamás — 4—4 koronát, Szabó Kálmán gyógyszerész 3 koronát, — Hajdu Zsigmond, Leskó Ferenc, Kertész Imre, Horkai Lajos, Raics Gyula, — Bán István, Özv. Balogh Lajosné, Uszó István, Szentjóni Kálmán, Agárdi Lajos, Kerékgyártó József, Polgári Márton, Gabányi Sándor, Poroszlai Kálmán, Kiss György, Bacsó Pál, Gombos Ferenc, M. Balogh István, Balogh József, Alkalmi áruház, Schaff János, és Dávid Mihály 2—2 koronát, — Némethi János,

Ersény Andrásné és Böszörményi Mihály 1—1 koronát, összesen 129 koronát. Fogadják a nemes szívű adakozók adományaikért körünk nevében hálás köszönetünket. Debrecen 1906 évi február 6. — Az Elnökség.

— **A siketnémák gyámolítása.** A posta a siketnémákért. Itt mondok köszönetet Csath Zsigmond m. kir. posta és távirtda felügyelő urnak azon szíves intézkedéseirért, hogy a siketnémákat gyámolító egyesület címére érkező pénzküldemények után egyenkint fizetendő 4 filléryi kézbesítési díjat f. évi jan. 1-től elengedte.

Adományok. A siketnémák részére a következő adományokat vettem és nyugtázom köszönettel; Mezőtur 28 k., 40 f., Debreceni Kaszinó perselye 1 k. 28 f., Anyakönyvi hiv. perselye 5 k. 4 f., Mártonfalvy Kabos 2 k. 40 f., Fejérgárdony községe 1 k. 46 f., Hajdumegyey persely 83 k. 49 f., Szepesigló 16 k., Hajdunánási takarékpénztár 10 k., Heverdle Gusztáv 20 f., Polgári takarékpénztár egyeki fiókja 5 k., vajdahunyadi vasgyár 1 k., hentes és mészáros ifjuság jan. 7. báljának jövedelméből 20 k., Tóth Bálint és Blaskó György 10 k., Barna Mihály 1 k. — **Helyreigazítás.** Biczó Gyula ur fogadásának megnyerése címén 20 koronát adott a siketnémák javára, nem pedig 10 koronát, amint azt nemrég tévesen közöltük. Füleky Pál egyesületi pénztáros.

— **Utazók.** Három ur bemutatkozik egymásnak a debrecen — büdszentmihályi vonaton:

— Bronz vagyok — hőrutató!

— Gipsz vagyok — borutató!

— Stein vagyok — nászutató!

— **Rendőri hírek.** Kovács Sándor Kétmalom utca 15. sz. a lakos tegnap panaszt emelt a rendőrségen, hogy szarítás végett az udvarára rakott fémerneműkből ismeretlen tettes 12 korona értékűt elloptott.

Feigenbeum Henrik tegnap a Dréher söresarnokban ebédelt, s ezalatt 20 korona értékű ezüst botját ellopták a helyiségből.

Vásárhelyi Béla kovács segéd feljelentést tett, Károly Lajos barátja ellen, aki látogatásban volt nála és ezalatt 38 korona értékű ezüst óráját és láncát ellopta. A rendőrség Károly Lajost letartóztatt, míg a másik két ügyben megindította a nyomozást.

x **Mi mindent lopnak.** A Basler Zeitung & Handelsblatt jannár 22-iki számában a következő rendőri hírt olvassuk: December 9-ike óta a badeni árukezelőség-nél egy Grába szóló láda D. B. 18144. jelzéssel ellátva, mely 300 üveg Sirolin-t tartalmaz 117 kg. súlyban, eltűnt. Sirolin a légzőszervek betegsége elleni gyógyszer, mely egy helybeli cég által lesz előállítva. Az üvegek a cég nevével vannak ellátva. Az elküldésbeni tévedés ki van zárva, mert minden kérdezősködés külföldi állomásoknál eredménytelen maradt.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirkatban

x **A világ legjobb lapja** a „Karikás” s mégis 62 és fél kr. negyedévre. Egyes szám ára 5 kr. Mindenütt kapható.

— **Fogfájást és szájbánt azonnal megszüntet** a Plombus amerikai önplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Az Arany Bika kávéházban minden este előadás

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Febr. 7. kedd: Szlavijaszke orosz daltársulata.

Febr. 8. szerda: Heidelbergi diákélet, szimfónia.

Febr. 9. csütörtök: Elnémult harangok, szimfonia.

Febr. 10. péntek: Gerolsteini nagy hercegnő, daljáték.

Febr. 11. szombat: Jánosvitéz, daljáték.

Febr. 12. vasárnap: d. u. Tavasz, daljáték; este.

Csiky László ünneplésével Wallenstein halála. Először.

Orosz daltársulat. Rosszabb a régienél. Kissé kopott és fáradt. Az est főelőnye hogy a busongó orosz ének, a Balalajka zenekar eínogása, a szőke gyerek tánc, Nadezsola Szlavijánszka vezénylése és rendezése, szóval a repülő orosz hadaéska összes mutatni valója fél nyolckor kezdődik és kilenc órai harangszóra véget ér. Pedig közben a szünetekre is jut félóra. Aki tehát jó társasággal megy a színházba, ma este is nagyon jól mulathat.

* **Csiky László ünneplése.** Csiky László 25 éves művészi pályája megünneplésének előkészítő bizottsága tegnap délután Oláh Károly tanácsnok elnökle alatt ülést tartott. — Ezen az ülésen határozott a bizottság az ünneplés lefolyásáról. — E hó 12-én a színházban kivételesen este 7 órakor kezdődik az előadás. Szinre kerül Schiller remekműve Wallenstein halála, Csiky Lászlóval a főszerepben. A művész ünneplése az előadás előtt nyílt színen megy végbe, hogy a közönség is kivehesse részét belőle. Debrecen város közönsége és a színházi bizottság nevében Oláh Károly beszéd kíséretében nyújtja át az elismerés palmaágát Csikynek. Utána Makó Lajos üdvözli a debreceni színtársulat nevében. Majd a főiskola ifjusági szónoka nyújtja át a babért beszéd kíséretében az ünneplésnek. Megállapította továbbá a bizottság, hogy az ünneplésre meghívja Domahidy Elemér főispánt, Kovács József polgármester, az összes debreceni hivatalfőnököket, a helyőrségi tisztikart, a színházi bizottság tagjait, a különböző egyesületeket, kereskedelmi esarnokot, kaszinót és az összes vidéki és fővárosi színtársulatokat. Az ünnepi előadás után Csiky László tiszteletére lakoma lesz az Angol Királynőben.

TÁVIRATOK.

Az orosz forrongás.

Szotznovice, febr. 6. Dombrovban tegnap 15.000 munkás tüntetett és zászlók alatt vonult Szotznovicebe. A vasúthoz akartak menni, de a kozákok szétverték őket.

Pétervár, febr. 6. Az orosz belügyminiszterium elhatározta az utlevél kényszer megszüntetését.

Páris, febr. 6. Hír szerint Gapon lelkes Zürichben van.

A japán-orosz háború.

London, február 6. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: A hejkontaji csatában 24 japán tiszt esett el. Tíz súlyosan, 14 pedig könnyen sebesült meg. Tanabe tábornok is a súlyosan megsebesültek közt van. A japán császár Togo tengernagyot szombaton kihallgatáson fogadta. Togo ezután visszatér a hajóhadhoz. Mazurana tábornok, ki a japánokat a 203 méteres domb elfoglalásakor vezényelte, agyszélhűtésben elhunyt.

A szerb kormány lemondása.

Belgrád, febr. 5. A Pasics-kormány a királynak benyújtotta lemondását, melyet az uralkodó elfogadott.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 6.

Buza kínálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Tartott irányzat mellett 8.000 méter-mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaemek nyomottak. — Idő: szép.

Buza áprilisra	19.54—56.
„ októberre	19.38—40.
Rozs áprilisra	17.20—22.
„ októberre	15.30—32.
Zab áprilisra	13.88—92.
„ októberre	14.00—02.
Tengeri májusra	12.22—26.
Repee májusra	22.40—60.

DONOGAN és SOMOSSY

Debrecen Kistemplom bazár.

Báli idényre

== Selymek ==

Victoria, Meszaliné

Lairsienne.

Selyem bafiszt minden színben.

771. szám. 1905.

Hirdetmény.

Az 1905 évi február 3-án kelt 771 számú rendelettel az egykei vasuti hozzájáró utra szükséges 2423.5 m 3 kö-kavics és zuzaléknak tengelyen kifuvarozása 2980 k. 90. fösszeg erejéig engedélyezett.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1905 évi február hó 20-ik napjának 10 órájára Hajdúvármegye alispánjának hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó az engedélyezett költség után számítandó részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 9¹/₂ órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki műveletet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

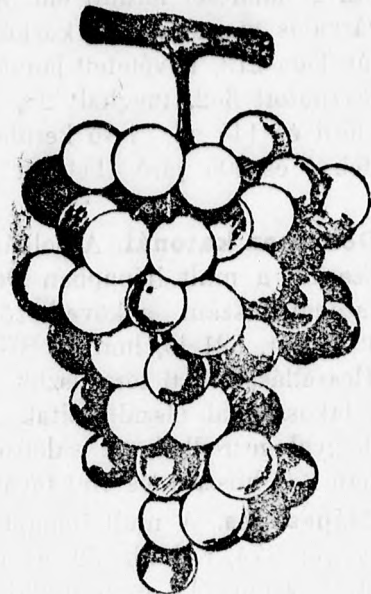
Debrecen, 1905 február 3.

Rázsó Gyula

k.r. tanácsos alispán,

Millentum telep Nagyösz.

Legelősbőbáraki

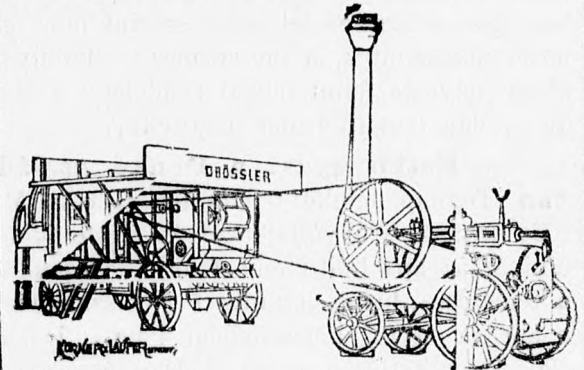
Legelősbőbáraki

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, is mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körut 59.

Magánjárokát, gőzmozdonyokat, gőzeséplöket, gőzekészleteket, járgányos és kézi cséplöket, vetőgépeket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállit szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Arajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók **Képviselek** kerestetnek.

1477—905.

Feladási Hirdetés.

A fojyó évben az Apafályán 139 csomó a Pallagon 286¹/₂ csomó és a méntelepi akácokban 240 csomó hosszú akácfa s az Apafályán 12 csomó nyárfa vágatván ezen famenyiségnek nyilvános árverésen való eladatása elrendeltetik.

Az árverés mindenkor a helyszínen d. e. 9 órakor veszi kezdetét és pedig a következő napokon fog megtartatni.

A méntelepnél f. e. február 9-én Csütörtökön a Pallagon f. e. február 10-én Pénteken.

Miről a város érdekelt közönsége is azon megjegyzéssel értesitetetik hogy minden ide vonatkozó felvilágosítások a város gazd. ügyosztályánál nyerhetők.

Debrecen 1905 évi feb. 6.

A városi tanács.

A Debreceni

Kitelbank Részvénytársaság

f. é. február 1-én

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra.

Övadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyvecskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb melletti kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére
Üzleti helyiség Széchenyi utca 1 sz. I em.

Az igazgatóság.

Mittelbach-fele

Likör-kompozíció

finom likörök házi készítéséhez Altvate Anisette, Benediktiner, Cacao Chartreuse, Curacao, Kömény, Császárkörte, Marasquin Rittmeister, Vanília, Allach, Rostopsin ugyanint rum, cognac szilvrium — minden üveghez egy pontos recept van. Eg kompozíció 1 liter elkészítéséhez 80 fillérbe kerül, a szétküldés 90 fillér bekiülése után bérmentve történik. Egyedül beszerzési forrása a valódi kompozícióknak.

Melittach S. gyógyszerész, Zágráb 9.

Minden háztasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle

Kneipp-maláta kávé

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjük a KATHREINER-névvél.

Ung. 1h. 1905

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban.
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ájánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (célítás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

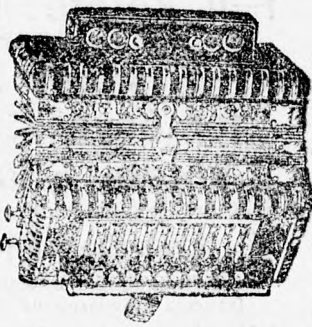
Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, uj ezüst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól feljebb Harmoniumok világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpuszthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. különleges acél hangu hangversen yharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Arjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetük.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termében volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állit elő, hogy virág termemben bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyra becsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült esokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordittatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés, Budapest, VI., Andrássy-ut. 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arcképekkel.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik.

Bevezetések szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zoltán, Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszti Gy., Hegedűs L., Sevesi S., Ignóus, Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyessy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedűs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai közül

tételez egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsősorú külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül

jogosított reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Feszty Á., Garay Á., Gergely I., Hári Gy., Hegedűs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovszky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrády A., Olgyai F., Réthy L., Stein J., Székely B., Szilágyi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégysz kötetét már megjelent.

I-II. kötet: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z.*, Neogrády A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

III-IV. kötet: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius*, Neogrády Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.

V. kötet: Shakspeare Remekai I. *Coriolanus, Othello,*

Romeo és Julia. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötet: Molière Remekai I. *A fővénny, Dandin Gy.*

A kényeskedők. Botcsinálta doktor. Bevezette: *Haraszti Gyula* kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötet: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.*, Neogrády A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

VIII. kötet: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József*. Bevezette: *Váczy János*, Gergely Imre, Mihálik D., Szilágyi L., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

IX. kötet: Madách I. válog. munkái. Bevezette *Palágyi Menyhért*, Zichy Mihály illusztrációival.

X. kötet: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arcképekkel.

XI. kötet: Homeros Iliásza. Fordította és bevezette *Kempff József*, Pieller világhírű illusztrációival.

XII. kötet: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos*, Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. kötet: Tóth Ede munkái. Bevezette *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. kötet: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József*, Éder Gyula, Hegedűs László, Neogrády Antal, Stein János, Szilágyi Lajos és Tull O. képeivel.

egyes kötetek külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégysz kötet 3968 oldal (378 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vasos kötet. Ára díszkötésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.